

§ 259

Tarveperusteisen indeksin mallin uudistaminen ja rahoitus suomen- ja ruotsinkielisille peruskouluille 1.8.2023 alkaen

HEL 2022-007176 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti uuden perusopetuksen tarveperusteisen mallin tarveindeksin laskentamallin muuttujiksi:

a) suomenkielisiin peruskouluihin:

1. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
2. Työttömien osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
3. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa
4. Vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa

b) Ruotsinkielisiin peruskouluihin:

1. Korkeintaan perusasteen tutkinnon suorittaneiden osuus oppilaan kanssa samassa taloudessa asuvista vanhemman roolissa olevista aikuisista
2. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvissa kotitalouksissa asuvien oppilaiden osuus koulussa
3. Vieraskielisiksi rekisteröityjen oppilaiden osuus koulussa

Lisäksi lautakunta päätti tarveperusteisen laskentamallin pohjalta rahoitusta saavat koulut 1.8.2023 alkaen liitteen 1 mukaisesti sekä rahoituksen käytöstä seuraavasti:

Koulut käyttävät koulukohtaista määrärahaa syrjäytymisen ehkäisyyn. Tarveperusteisen rahoituksen määrärahoja ei saa käyttää hallinnollisiin kuluihin.

Yksityisten sopimuskoulujen osalta määrärahalisäys otetaan huomioon kaupungin korvauksen perusteena olevissa kustannuksissa.

Tämä päätös kumoaa opetuslautakunnan päätökset 30.8.2011 § 186 ja 31.5.2016 § 106.

Käsittely

Esteelliset: Veli-Pekka Dufva
Esteellisyyden syy: osallisuusjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 1)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 26940
tuulia.tikkanen(a)hel.fi
Sanna Ranto, Johtava tietosuunnittelija, puhelin: 310 21904
sanna.ranto(a)hel.fi
Netta Mäki, Erikoistutkija, puhelin: 310 36373
netta.maki(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1. Helsingin tarveperusteinen rahoitus peruskouluille

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on jo pitkään pyrkinyt ehkäisemään segregatiota jakamalla resursseja enemmän niille yksiköille, jotka toimivat haastavassa ympäristössä. Perusopetuksessa tarveperusteisella rahoituksella ehkäistään koulujen eriytymistä, vahvistetaan oppilaiden mahdollisuuksien tasa-arvoa ja kavennetaan koulujen välisiä oppimistulosten eroja.

Opetuslautakunta on päättänyt 30.8.2011 (§ 186) positiivisen diskriminaation (PD) määrärahan käyttöperiaatteista. PD-indeksi tarkistettiin viimeksi 31.5.2016 (§ 106).

Alueellisessa eriytymisessä Helsingissä on tutkimuksissa havaittu kasvua ja syvenemistä viime vuosien aikana. Alueellinen eriytyminen koskee erityisen voimakkaasti lapsiperheitä, ja lasten sosioekonominen ja etninen eriytyminen on kaupungissa syvempää kuin aikuisten. Koulut ovat tärkeä muuttoja ohjaava ja sitä kautta myös kaupunginosien eriytymiseen vaikuttava tekijä.

Perusopetuksessa on jaettu segregatiota ehkäisevää tukea kouluille vuodesta 1999 lähtien ja vuosien varrella jakamismallia on kehitetty.

Vuonna 2009 otettiin käyttöön malli, jossa taustamuuttujien yhteyttä oppimistuloksiin mallinnettiin ja saatiin aikaan kouluittaiset ennustearvot (pd-indeksit).

Nyt uusitussa mallissa siirryttiin taustamuuttujissa aluepohjaisesta tiedosta koulukohtaiseen tietoon. Aiemmin malli pohjautui oppilasalueiden väestötietoihin. Uusittu koulukohtaisiin tietoihin perustuva laskenta kuvaa koulujen tilannetta huomattavasti luotettavammin ja mallien selityssasteet paranivat selvästi aikaisemmin käytetystä mallista. Uusi perusopetuksen laskentamalli kohdistuu tarkemmin koulujen tarpeeseen.

Taustamuuttujiksi uuteen peruskoulujen tarveperusteiseen indeksiin valikoituivat korrelaatio- ja regressioanalyysin perusteella päätöskohdassa luetellut muuttujat. Oppimistulostietoina käytettiin matematiikan ja äidinkielen osaamista kartoittavia arviointeja. Tarveindeksit laskettiin erikseen ala- ja yläluokille. Laskentamalli on kuvattu tarkemmin liitteessä 1.

Uuden mallin kautta suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa tukea jaetaan ala- ja yläkouluille, joiden TP-indeksin arvo on pienempi kuin -0,4 yksikköä. Tällöin suomenkielisessä perusopetuksessa tukea saisi 31 koulua, joissa on vuosiluokkia 1–6 ja 18 koulua, joissa on vuosiluokkia 7–9. Ruotsinkielisessä palvelussa tukea saisi 5 koulua, joissa on vuosiluokkia 1–6 sekä 2 koulua, joissa on vuosiluokkia 7–9.

Tarveperusteisen rahoituksen määräraha on suomenkielisessä perusopetuksessa 3,75 miljoonaa euroa vuoden 2022 talousarviossa. Tästä rahasta kouluille jaetaan suoraan indeksiin pohjalta 2,99 miljoonaa euroa. Loput 764 000 euroa jaetaan keskitetysti syrjäytymistä ehkäisevään toimintaan kuten monikielisten ohjaajien palkkoihin, valmistavan opetuksen lisäresursseihin ja vuoden 2022 loppuun myös lisäresursseina psykologi- ja kuraattoripalveluihin. Ruotsinkielisten koulujen määräraha on 365 000 euroa. Yksityisten sopimuskoulujen saama määräraha huomioidaan kaupungin korvauksen perusteena olevissa kustannuksissa.

Tarveindeksi-malli on toteutettu keväällä 2022 yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunginkanslian kaupunkitietoyksikön kanssa. Mallin ovat kehittäneet erikoistutkija Netta Mäki ja johtava asiantuntija Venla Bernelius. Kehitettyä mallia voidaan tulevana vuosina käyttää päivittämällä taustamuuttuja- ja oppimistulostietoja. Yhteiskunnan ja kaupunkirakenteen kehittyessä koko mallia olisi hyvä tarkistaa noin viiden vuoden välein.

Lapsivaikutusten sekä terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tarveperusteinen rahoitus kohdistuu heikommassa asemassa oleviin lapsiin ja tämä vahvistaa oppilaiden mahdollisuuksien tasa-arvoa. Rahoituksella edistetään oppimistulosten kaventumista sekä hyvinvoinnin kasvua. Perusopetuksen myönteisen erityiskohtelun on todettu tutkimuksissa vaikuttaneen myönteisesti jatko-opintoihin siirtymisessä etenkin pojilla ja maahanmuuttajataustaisilla oppilailla (Silliman 2017).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 26940
tuulia.tikkanen(a)hel.fi
Sanna Ranto, Johtava tietosuunnittelija, puhelin: 310 21904
sanna.ranto(a)hel.fi
Netta Mäki, Erikoistutkija, puhelin: 310 36373
netta.maki(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1. Helsingin tarveperusteinen rahoitus peruskouluille

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta